

جمهوری اسلامی ایران
وزارت صنعت، معدن و تجارت



شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی
جمهوری اسلامی ایران

لبنان

معاونت امور نمایشگاهی - مدیریت امور بازاریابی

تهیه کننده: فراسیابی

۱۳۹۲

موقعیت جغرافیایی

کشور لبنان کوچکترین سرزمین خاورمیانه پس از بحرین است. لبنان در غرب آسیا و در ساحل شرقی دریای مدیترانه و در نیمکره شمالی بین ۲۲ و ۲۳ تا ۴۰ و ۳۴ عرض جغرافیایی از خط استوا و بین ۳۵ تا ۴۰.۳۶ شرق نصف النهار گرینویچ واقع شده است. از سمت شمال رود بزرگ النهر الکبیر مرز سیاسی و طبیعی این کشور با سوریه تشکیل می‌دهد.

از سمت شرق کوه‌های شرقی لبنان جبل‌الشرقیه مرز طبیعی آن با کشور سوریه هستند. از سمت جنوب با فلسطین اشغالی مرز مشترک دارد. از سمت غرب به دریای مدیترانه محدود است.

منطقه کوهستانی غربی به شکل دیوار بلندی در نزدیکی مدیترانه قرار گرفته است مرتفع‌ترین قسمت این منطقه در جنوب شرقی بندر طرابلس قرنه السوداء نام دارد و ارتفاع آن از سطح دریا ۳۰۰۰ متر است و منطقه کوهستانی شرقی از شمال شرقی به جنوب غرب کشیده شده و مرز شرقی این کشور را با سوریه تشکیل می‌دهد و از ارتفاعات مهم آن می‌توان قلعه موسی را با ارتفاع ۲۸۰۰ متر نام برد. لبنان تنها کشور خاور میانه است که بیابان و صحرا ندارد.

آب و هوا

آب و هوای لبنان به طور کلی مدیترانه‌ای می‌باشد و مناطق ساحلی آن آب و هوای نیمه معتدل و مرطوب دارد و مناطق بلند، آب و هوای کوهستانی دارد فصول باران خیز در زمستان و بهار است. دره بقاع زمستانهای نسبتاً سرد همراه با مقدار برف و تابستانهایی گرم دارد و قسمتهایی از این دره نیز پوشیده از جنگل می‌باشد. وجود رطوبت زیاد در منطقه ساحلی در طول تابستان است که باران در آن نمی‌بارد و گرمای توأم با رطوبت (شرجی) باعث می‌شود تا عده‌ای در فصل تابستان به نواحی مرتفع کشور سفر

نمایند. گرمترین ماه سال آگوست با درجه حرارت ۲۳ تا ۳۲ سانتیگراد و سردترین ماه سال ژانویه با درجه حرارت ۱۱ تا ۱۷ سانتیگراد می باشد.

رودهای مهم لبنان

رود خانه های مهم عبارتند از لیطانی، زهرانی، الاولی در جنوب و رودهای العاصی جوز، ابراهیم و الکتب در شمال که اکثراً از کوههای برفگیر لبنان سرچشمه گرفته و به دریای مدیترانه ختم می شود. به استثنای نهر العاصی که از ارتفاع به دریاچه حمص در وسط سوریه سرازیر می شود و طبق موافقتنامه ای در تاریخ ۹۴/۹/۲۰ (۸۳/۶/۲۹) تقسیم آب رودخانه العاصی بین سوریه و لبنان امضاء شده است .

رود لیطانی که تنها رود کامل در لبنان بشمار می آید در پهن دشت دره بقاع جریان یافته و از آن برای مقاصد کشاورزی لبنان استفاده می شود و سپس این رود به دریای مدیترانه جریان می یابد. این دره مهمترین منطقه کشاورزی لبنان محسوب میگردد.

همچنین رود دیگری بنام عاصی از بخش شمالی دره بقاع سرچشمه گرفته و وارد سوریه می شود و نهایتاً از طریق کشور ترکیه به دریای مدیترانه وارد می گردد. دره بقاع زمستانی معتدل و گاه سرد دارد. ریزش برف و وقوع یخبندان نیز در آن مشاهده می شود و در تابستان به علت اینکه از دسترسی به دریا محروم است هوایی گرم دارد.

نواعی ساحلی لبنان

نواحی ساحلی لبنان را می توان به دو بخش تقسیم نمود

الف) دماغه های ساحلی

در بعضی از نقاط ساحلی لبنان برآمدگیهای بوجود آمده است، این مناطق عبارتند از:

بندر طرابلس ، دماغه شکا، دماغه بیروت، دماغه ناقوره، دماغه عکار، دماغه جونیه

ب) دره های ساحلی

دره های ساحلی را می توان به سه دسته تقسیم نمود:

- دره های ساحلی شمالی: این دره ها بین عریضه و دماغه شعقه قرار گرفته و شامل عکار و طرابلس می باشد.

- دره های ساحلی میانه : این دره ها بین شعقه تا بیروت قرار گرفته و شامل دره های تبرون جبیل و بیروت می باشد.
- دره های ساحلی جنوب: این منطقه بین بیروت تا ناقوره (راس الناقوره) قرار گرفته است این بخش شامل دامور، صیدا و صور است

اقوام و نژادها

در مناطق پست و هموار غربی دارای مردمی با نژادهای مختلط است که می توان آنها را شرقی نامید از جمله عربهای این ناحیه چشمان آبی و موی طلایی دارند و احتمالاً بازماندگان جنگجویان جنگلهای صلیبی هستند.

مردم سایر نواحی کشور رنگ تیره تری داشته و چهره خاص خود را دارند. تقریباً از اکثر نژادهای مختلف خاورمیانه تعدادی در لبنان وجود دارد.

گروههای نژادی در لبنان شامل ۹۵٪ عرب، ۴٪ ارامنه و ۱٪ شامل بقیه نژادها می باشند.

طلاعات اساسي کشور: جمهوری لبنان

ترکیه ۱۶% ، سوئیس ۱۳% ، بلژیک ۸% ، اردن ۷% ، امریکا ۵% ، مصر ۵%	کشورهای عمده واردکننده	جمعیت	۴ میلیون نفر
		مساحت	۱۰۴۰۰ کیلو متر مربع
		پایتخت	بیروت
		زبان رسمی	عربی - انگلیسی و فرانسه
ایتالیا ۱۱% ، اکران ۸% ، آمریکا ۱۱% ، آلمان ۶% ، فرانسه ۹% ، چین ۹%	کشورهای عمده صادرکننده	دین و مذهب	۷/۵۹% اسلام، ۳۹% مسیحی، ۲/۱% سایر
		شهرهای مهم	بیروت ، طرابلس، صیدا، صور، جونیه، تریپولی، زحله، نبطیه، بعلبک
		مناطق آزاد تجاری	الکولیات، رایاک
		تولید ناخالص داخلی (براساس برابری قدرت خرید)	۵۹/۴ میلیارد دلار
مروارید طبیعی و سنگهای گرانبها ، آهن و فلزات، تجهیزات الکتریکی ، مس و مصنوعات از مس، محصولات شیمیایی غیر آلی ، سایر محصولات حیوانی ، ماشین آلات و وسائل مکانیکی	اقلام عمده صادراتی به جهان	درصد رشد GDP	۷/۵
		درصد بیکاری	۹/۲
		نرخ تورم	۴%
سوختهای معدنی ، آهن و فلزات ، ماشین آلات و وسائل مکانیکی ، وسائل نقلیه زمینی ، مروارید طبیعی و سنگهای گرانبها ، تجهیزات الکتریکی ، محصولات دارویی	اقلام عمده وارداتی از جهان	درآمدسرانه	۱۴/۴۰۰ دلار
		حجم سرمایه گذاری خارجی	۴۴/۵ میلیارد دلار
		ذخایر ارزی و طلا	۱۵۰۷ پوند لبنان
فرش و گلیم و شوماک ، پسته ، توتون ، انگور خشک کرده ، مخمرهای فعال ، شیر خشک صنعتی، خرما، کتاب و بروشور	اقلام عمده صادراتی ایران به لبنان	نوع پول و برابری با دلار	۳۱۱۲ میلیون دلار
		درآمد جهانگردی	۲۰/۴۵ میلیارد دلار
		بدهی خارجی	*
تخم سبزیجات، سایر گوشت و استخوان، کتاب و بروشور، سایر علف کیش ها، سایر پودر کاکائو، سولفات پتاسیم	اقلام عمده وارداتی ایران از لبنان	عضویت در سازمانهای بین المللی و منطقه ای	*
		محصولات عمده کشاورزی	مرکبات ، انگور، کوجه فرنگی، سیب، سبزیجات، سیب زمینی،
مبادلات بازرگانی با جهان (میلیارد دلار)			
واردات		صادرات	
۲۰۱۱	۲۰۱۰	۲۰۱۱	۲۰۱۰
۰	۱	۰	۰

۱۵/۳	-۴	۱/۷	۴	۱۷	۱۸	زیتون، تنباکو، گوسفند و بز،	
						ارزش صادرات نفت ایران (میلیون دلار)	صنعت بانک ، توریسم ، صنایع غذایی ، جواهر آلات ، منسوجات ، مواد معدنی و شیمیایی
۱۳۹۱	۶ ماهه	۱۳۹۰		۱۳۸۹		صادرات غیر نفتی ایران (هزار دلار)	
۲۱۳۶۲		۷۷۶۲۲		۶۹۸۸۷			
۱۰۵۸۸		۴۳۵۱۰		۷۷۰۰۰		واردات ایران (هزار دلار)	محصولات عمده معدنی سنگهای گرانبها ، کودها ، نمک
+۱۰۷۷۵		+۳۴۱۲۳		-۷۱۱۳		تراز بازرگانی (هزاردلار)	
۷ اجلاس - اجلاس هفتم در بیروت ۱۳۹۱						تعداد و تاریخ آخرین اجلاس	

* ABEDA, ACCT, AFESD, AMF, FAO, G-24, G-77, IAEA, IBRD, ICAO, ICC, ICFTU, ICRM, IDA, IDB, IFAD, IFC, IFRC, ILO, IMF, IMO, Interpol, IOC, ISO (correspondent), ITU, LAS, NAM, OAS(observer), OIC, PCA, UN, UNCTAD, UNESCO, UNHCR, UNIDO, UNRWA, UPU, WCO, WFTU, WHO, WIPO, WMO, WTO, (observer)

بنادر مهم لبنان

عبارتند از بیروت، طرابلس، صیدا، صور و جونیه

شهرهای مهم لبنان

عبارتند از بیروت، زحله، صور، صیدا، نبطیه، جونیه، طرابلس و بعلبک

پایتخت لبنان

پایتخت جمهوری لبنان، بندر بیروت با ۳۴ متر ارتفاع از سطح دریا و با جمعیتی بیش از یک و نیم میلیون نفر می باشد. فعالیتهای عمده اقتصادی، موسسات اداری و دانشگاههای بزرگ کشور در این شهر مستقر شده اند. بیش از ۴۵٪ از جمعیت کشور و حدود ۷۰٪ مردم شهرنشین لبنان در شهر بیروت سکونت دارند.

ویژگیهای مهم شهر بیروت که باعث اهمیت آن می باشد عبارتند از :

(الف) موقعیت جغرافیایی خاص در کنار مدیترانه که باعث شده بندر بیروت برسر راههای

عمده تجاری آسیا به اروپای جنوبی و غربی و آفریقایی شمالی قرارگیرد. بیروت دارای

بندرگاههای عظیم می باشد. علاوه بر موقعیت دریایی، شهر بیروت برسر راههای عمده

هوایی، آسیا، اروپا و آفریقا قرار گرفته و فرودگاه بین المللی آن نقش مهمی در ترابری

هوایی سه قاره مذکور بر عهده داشته است.

(ب) بیروت به عنوان یکی از شهرهای بزرگ خدماتی دنیا مطرح بوده است

(ج) بیروت به عنوان یکی از مراکز موسسات بزرگ بانکی و سیاحتی و ... مورد توجه

بوده است.

(د) بزرگترین دانشگاههای لبنان در این بندر قرار داشته و علاوه بر این بیمارستانهای

مجهری در این شهر وجود دارد.

استقلال لبنان

لبنان در ۲۲ نوامبر ۱۹۴۳ به استقلال رسید و از آن پس این روز به عنوان روز ملی این کشور تعیین شد.

آداب و سنن مذاهب و میزان پایندی مردم به آن

فرهنگ غالب در لبنان از حیث شکل و مدل فرهنگ استعمای فرانسه است که سالها قیمومیت این کشور را بر عهده داشته است. شیعیان لبنان از اصالت بیشتری در رابطه با حفظ مبانی مذهبی خودشان بهره مند هستند.

در شهرهای بزرگ از قبیل بیروت خصوصاً در میان مارونی های مسیحی (بزرگترین طایفه مسیحی) زندگی به سبک غربی رواج کامل دارد. در حالیکه در شهرهای کوچکتر و روستاها مخصوصاً در نواحی ای که شیعیان سکونت دارند، آداب و رسوم مذهبی رعایت می شود. طوایف مختلف در لبنان اگرچه از آداب و رسوم فرهنگی متفاوتی برخوردار هستند ولی تجربه سالها زندگی در کنار هم، به آنها آموخته که برای زندگی مسالمت آمیز در کنار هم باید به آداب و رسوم دیگران هم احترام بگذارند.

نسل جوان لبنان نیز بسته به اینکه متعلق به کدام طایفه باشد، بدنبال دلبستگی ها و علایق خاص طایفه ای خود می باشد. اوقات فراغت براساس وابستگی فرقه ای متفاوت است با توجه به کثرت وسایل ارتباط جمعی در لبنان این وسائل قسمت عمده ای از اوقات فراغت مردم را پرمی کنند.

تقسیمات کشوری و اداری

براساس تقسیمات کشوری لبنان دارای ۵ استان به نامهای زیر است:

- ۱- جبل لبنان (که عمدتاً مناطق دروزی نشین و مسیحی نشین می باشد).
- ۲- لبنان شمالی (مناطق سنی نشین و مسیحی نشین)
- ۳- لبنان جنوبی (شیعیان، سنی ها و مسیحیان در آنجا سکونت دارند و بخشی از آن در اشغال صهیونیستها قرار دارد)
- ۴- بقاع (شیعیان، سنی ها و مسیحی ها در آنجا ساکن هستند)

۵- استان بیروت (شیعیان، مسیحیان، اهل تسنن و دیگر طوائف در آنجا هستند).

امور هر استان را استاندار اداره می کند استاندار با فرمان ریاست جمهوری و با تصویب کابینه منصوب میگردد. استاندار بعنوان نماینده حکومت مرکزی و تابع وزارت کشور می باشد. هر استان از چند فرمانداری و تعدادی شهر و روستا تشکیل شده است. مجالس محلی شهری وظیفه رسیدگی به امور آن شهر را به عهده دارند. نماینده قوه مجریه در هر شهر قائم مقام است.

حکومت و قانون اساسی

نوع حکومت لبنان جمهوری است و سیستم حکومتی لبنان در یک قانون اساسی و یک میثاق ملی نهفته است. میثاق ملی قانون اساسی نانوشته، قراردادی است که بین مسیحیان و مسلمانان در سال ۱۹۴۳ بسته شده است.

ارکان حاکمیت در لبنان شامل قوه مقننه، مجریه و قضائیه می باشد. مقام ریاست جمهوری در لبنان یک مقام قوی و مقتدر است. انتخاب ریاست جمهوری با رای مخفی پارلمان و بمدت ۶ سال است. رئیس جمهوری وزراء کابینه را منصوب می کند و یکی از آنها بعنوان رئیس کابینه یا نخست وزیر تعیین می کند. تعداد وزرای مسیحی باید با شمار وزراء مسلمان برابر باشد. مجلس حق دارد در هر زمان از عملکرد وزراء انتقاد کند و آنها را استیضاح نماید.

افراد ۱۸ سال بالاتر دارای شرایط رای دادن هستند و نظامیان اجازه شرکت در رای گیری را ندارند. نمایندگان به مدت ۴ سال در یک دوره انتخاباتی با رای گیری عمومی (رای مخفی) برگزیده می شوند سیستم انتخاباتی لبنان مخالف ایجاد اکثریت پارلمانی برای احزاب سیاسی است.

رئیس جمهور لبنان آقای امیل لحد (**Emaile Lahud**) است که از ۱۵ اکتبر ۱۹۹۸ بر مسند ریاست جمهوری تکیه زده است.

در شرایط حاضر در مقایسه بین دو حزب شیعی موجود حزب اله لبنان چهره محبوبتر و شاخص تری در صحنه سیاسی لبنان بین شیعیان این کشور دارد تا جنبش امل .

حمل و نقل ارتباطات

الف) بنادر

- بندر بیروت یکی از اصلی ترین بنادر لبنان شمرده می شود و مرکز اصلی تجارت کشتیرانی و حمل و نقل در مشرق و در دریای مدیترانه به حساب می آید.
- بندر طرابلس در شمال لبنان است که از یک جرثقیل و یک کشتی راهنما برای انتقال کشتیها به بندر برای تخلیه و بارگیری برخوردار است.
- بندر جونیه در شمال بیروت سومین بندر مهم لبنان است که دارای سه اسکله توریستی، ماهیگیری و امور نظامی می باشد .
- بندر صیدا و بنادر کوچک دیگری در لبنان وجود دارند که کم و بیش فعالیتهای کشتیرانی در آنها جریان دارد.

ب) راه آهن

لبنان دارای ۲ خط راه آهن به شرح زیر می باشد

- ۱- خط بیروت - ریاق - دمشق : که طول این خط از بیروت تا سوفایا در سوریه ۸۰ کیلو متر است و به خط راه آهن دمشق متصل می گردد.
 - ۲- خط ساحلی: این خط از ناقوره در جنوب طرابلس در شمال کشیده شده از آنجا به حمص متصل می گردد و از آنجا نیز به خطوط راه آهن سوریه- ترکیه و سوریه- عراق متصل می گردد.
- وظیفه عمده راه آهن در لبنان جابجایی مواد - مصالح ساختمانی - چوب - فسفات - آرد حبوبات و بعضی حیوانات بوده است. فعالیت خطوط راه آهن لبنان بدلیل صدمات بسیار زیاد وارده به آن در طی جنگهای ۱۵ ساله داخلی این کشور، کاملاً متوقف و هنوز هم آغاز به فعالیت نکرده است.

ج (جاده ها

وجود راههای مناسب برای حمل و نقل کالا در کشور لبنان با موقعیت بندری و تجاری مناسبی که دارد، دارای اهمیت فراوانی است راههای مهم این کشور عبارتند از:

- جاده بین المللی ناقره-طرابلس(جاده ساحلی): این جاده شهر جنوبی ناقره را به طرابلس و عریضه در شمال متصل می سازد و به مرزهای شمالی این کشور با سوریه می رسد.

- جاده بیروت - دمشق: که نواحی غربی کشور را به دره بقاع و شرق آن متصل می نماید و در نهایت به دمشق می رسد.

- جاده اشتوره - حمص: این جاده از اشتوره، زحله و بعلبک عبور کرده و به سوی شهر حمص در قسمت شمالی سوریه پیش می رود.

د (فرودگاهها

فرودگاه بین المللی بیروت برای حمل بسته های پستی و کالاهای ساخته شده و کالاهای ترانزیتی استفاده میگردد. دو فرودگاه نظامی که بدلیل وارد آمدن خساراتی به آنها استفاده از آنها در سطح محدودی صورت میگیرد همچنین فرودگاه دیگری نیز در حوالی شهر ریاق در دره بقاع وجود دارد که اهمیت زیادی ندارد.

سال رسمی و مناسبتهای مذهبی مسیحی

سال رسمی در لبنان سال میلادی است.

مناسبتهای مذهبی مسیحی :

روز اول سال نو (اول ژانویه)

جشن سن مارون(۹ فوریه)

جمعه خوب(کلیسای شرق)

جشن عروج حضرت مریم به آسمان (۱۵ اوت)

روز کریسمس(۲۵ دسامبر)

اهمیت استراتژیک لبنان در منطقه

کشور لبنان در یک موقعیت استراتژیکی حساس قرار گرفته که از رهگذر این موقعیت مهم، هم فواید و امتیازاتی نصیب آن شده و هم دچار آسیب پذیریهایی گردیده است. کشور لبنان از یک سو در موقعیتی قرار گرفته که می تواند ارتباطات بین سه قاره اروپا، آفریقا و آسیا را پوشش دهد. و محل مناسبی برای ارتباطات اقتصادی تجاری و فرهنگی بین این سه قاره باشد. مجاورت لبنان با دریای مدیترانه و وجود دشتهای و کوهستانها در این کشور نیز اهمیتی استراتژیک به این کشور داده است. از سوی دیگر همسایگی آن کشور با رژیم اشغالگر قدس و آسیب پذیری آن در برابر تجاوزات مکرر آن رژیم، از آن منطقه ای نا امن و بی ثبات ساخته است.

اوضاع اقتصادی

اقتصاد لبنان بستگی زیادی به بخش خدمات دارد که شامل بازرگانی، حمل و نقل و جهانگردی و بانکداری می شود. از مهمترین سیاستهای اتخاذ شده توجه کافی به امور کشاورزی و صنعتی کشور است اما تا به امروز بخشهای بازرگانی و خدمات بخش اعظم و اساسی تولید ناخالص ملی را به خود اختصاص داده است.

علل عمده گرایش لبنان به اقتصاد خدماتی را می توان به شرح زیر برشمرد:

- ۱- توسعه و رشد بخشهای خدماتی پیش از استقلال (بازرگانی، احداث، اقامتگاههای تابستانی و زمستانی) از میزان رشد تولیدات بخشهای زراعی و صنعتی به مراتب بیشتر بود.
- ۲- احداث مرکز بزرگ جهانگردی و بانکداری نقش عمده ای را در تحول و دگرگونی اقتصاد لبنان ابقاء نمود.
- ۳- در خلال جنگ جهانی دوم بخش عمده ای از سرمایه داران اروپایی برای در امان ماندن از لطمات جنگ، سرمایه های خود را به بانکهای لبنان منتقل ساختند. بالطبع با انتقال این

سرمایه، لبنان تلاش خود را برای استفاده از این سرمایه ها در امور تجاری و خدماتی معطوف نمود.

۴- با اشغال کشور فلسطین و بیرون راندن صاحبان اصلی آن توسط صهیونیستها و ایجاد کشوری بنام اسرائیل، کلیه معاملات بازارهای خارجی از فلسطین به لبنان و فعالیتهای تجاری از بندر حیفا به بندر بیروت منتقل گردید.

۵- افزایش تولید نفت کشورهای نفت خیز عرب و به همان نسبت افزایش درآمدهای حاصله از آنها باعث ورود سرمایه های قابل توجهی از سوی این کشورها به بانکهای لبنان شد که بخش عمده این سرمایه ها در امور خدماتی و توریستی مورد استفاده قرار می گرفت.

۶- موقعیت کشور لبنان در کنار دریای مدیترانه و بنادر موجود در آن بهترین راه ارتباطی تجارت دریایی با کشورهای اروپایی و آفریقایی برای کشورهای آسیایی می باشد.

مهمترین دلیل پیشرفت اقتصاد لبنان رونق بخشی خدمات می باشد. و کشور لبنان در مقایسه با کشورهای عربی همسایه علیرغم ۱۵ سال جنگ داخلی از امکانات بیشتر برخوردار می باشد. و آن هم بخاطر عوامل ذیل می باشد.

عوامل انسانی: لبنان با داشتن نیروهای متخصص کارآمد در زمینه های مختلف اقتصادی و ارتباط وسیع با بازارهای خارجی در مقایسه با کشورهای عربی از اعتبار بیشتری برخوردار است .

عوامل جغرافیایی: آب و هوا نقشی مهمی را در امور بازرگانی جهانگردی و راه و ترابری ایفاء می کند. به عبارتی لبنان برای کشورهای عربی، سوئیس شرق و پلی بین شرق و غرب و یا در حکم دروازه ای برای شرق برکنار دریای مدیترانه محسوب می گردد.

عوامل اقتصادی: بنیه اقتصاد لبنان که در امور خدماتی متبلور شده است با استفاده از شرایطی که در کشورهای اروپایی و یا عربی به علل سیاسی یا اقتصادی بوجود آمده بود توانست سرمایه های این کشور را به سوی خود جذب نماید.

ضعف اقتصاد لبنان می توان اتکای بیش از حد به بخش خدمات، عدم تناسب امکانات در دو بخش کشاورزی و صنعت با سایر بخشهای اقتصادی کشور و توزیع نابرابر درآمدها بین مردم می باشد علیرغم اینکه درآمدها در لبنان از سطح بالایی برخوردار است ولی این درآمدها با اختلاف فاحش بین مردم توزیع شده و در حالی که عده ای سرمایه های کلان میلیاردری دارند، عده ای در فقر و بدبختی دست و پا می زنند.

بخشهای مختلف اقتصادی

الف) بخش خدمات، امور مالی و تجارت

تجارت امور مالی و خدمات برای اقتصاد لبنان بسیار با اهمیت تر از کشاورزی یا صنایع کارخانه ای است. لبنان بیش از هر کشور دیگر منطقه خاورمیانه از داد ستد با کشورهای خارجی منتفع می شود. علت درآمد سرانه نسبتاً زیاد لبنان در دوره های ثبات سیاسی و اقتصادی و حتی تا حدودی در دوره های بی ثباتی همین مسئله است. اهمیت اقتصادی این بخشها ناشی از موقعیت جغرافیایی این کشور است و نیز فقر لبنان در برخورداری از منابع طبیعی، انگیزه فعالیت بیشتر در بخشهای فوق شده است.

لبنان به عنوان یکی از کشورهای مهم توریستی مدیترانه شرقی، درآمد زیادی را از رهگذر صنعت توریسم نصیب خود کرده و می کند. مهمترین بخش خدمات در لبنان صنعت توریسم است زیرا لبنان دارای سواحل نزدیک به هم و زیبا، خرابه های باستانی و جاذبه های دیگر توریستی است. مردم خاورمیانه لبنان را به خاطر تابستانهای سرد و سرسبزی جبل لبنان و سرگرمیهای فراوان بیروت، دوست دارند. مردم غرب نه فقط از آفتاب و دریا بلکه همچنین از ورزشهای زمستانی لبنان لذت می برند، آنان به دیدن خرابه های باشکوه لبنان می روند و در مراسم جشن بعلبک شرکت می کنند.

لبنان کشوری است که همه گروهها به آن دسترسی دارند زیرا این سرزمین در مسیر خطوط هوایی به سراسر جهان قرار دارد. فرودگاه بین‌المللی بیروت اگرچه در طی جنگ داخلی آسیب دیده ولی نقش عمده‌ای در این رابطه دارد.

لبنان از جمله کشورهای خاورمیانه است که بیشترین مناسبات تجاری را در درون منطقه داشته است. بخش عمده تجارت لبنان را کالاهای ترانزیت تشکیل میدهد مثل غله، آرد، پوست، پنبه و پشم از سوریه، عراق و اردن و اتومبیل، انواع ماشینها و کالاهای کارخانه‌ای متنوع از جامعه اقتصادی اروپا و ایالات متحده آمریکا.

بانکها نقش اساسی در اقتصاد لبنان دارند. پشتیبانی و حمایتی که قوانین بانکی در لبنان از بانکهای داخلی و خارجی می‌کنند، خود دلیلی برگسترش بانکداری در لبنان است. از جمله ویژگیهای بانکداری، آزادی عمل در گذاشتن و یا برداشتن سپرده‌های بانکی توسط صاحبان اصلی سرمایه است. در هر حال علاوه بر بانک بیروت دارای مراکز متعدد صرافی و بنگاههای مالی است. تعالی اقتصادی لبنان به چند عامل بستگی داشته است. اساسی‌ترین این عوامل، امنیت قانونی حسابهای پولی، تبدیل آزاد ارز و صدور آزاد طلا می‌باشد و حدود ۶۷٪ از نیروی انسانی در بخش خدمات فعالیت می‌کنند.

ب) بخش کشاورزی

از کل مساحت کشور لبنان ۵۲٪ شامل کوهها، باتلاقها، بیابانها و حدود ۷٪ شامل جنگلها می‌باشد. تنها ۲۳٪ از مساحت لبنان مزروعی است. نوار ساحلی از یک آب و هوای مدیترانه‌ای برخوردار بوده و حاصلخیزی زیادی دارد و عمده محصولات زیتون، مرکبات، میوه و موز در این محل بعمل می‌آید. و بیش از ۱۲٪ درصد از نیروی انسانی در بخش کشاورزی فعالیت می‌کنند.

کشاورزی لبنان وابستگی بسیار زیادی به سرمایه بخش خصوصی دارد. از سوی دیگر وامهایی که دولت به کشاورزان می‌دهد در سطح نازلی قرار دارد. بیشتر زمینهای کشاورزی

در مناطق بقاع و عکار قرار دارند که از وسائل و امکانات پیشرفته ای استفاده می‌کنند که در بخشهای کوچک از داشتن وسائل مدرن بی‌بهره هستند.

محصولات عمده کشاورزی در لبنان شامل سیب درختی، انگور، موز، زیتون، غلات و مرکبات است. باغهای مرکبات و موز در سرتاسر خطوط ساحلی، زیتون در مناطق نیمه مرتفع و باغهای سیب در منطقه جبل پراکنده‌اند.

مناطق عمده کشاورزی در لبنان عبارتند از دره‌های ساحلی لبنان، دره عکار و منطقه جبل لبنان

ج) بخش صنعت و معدن

لبنان از دیرباز به داشتن صنایع مختلفی چون آرد، حبوبات، صابون، صنایع شیشه‌سازی معروف بود. سالهای ۱۹۷۴-۱۹۶۷ دوره شکوفایی صنعتی لبنان محسوب می‌گردد. مهمترین علل این رشد و نمو ایجاد فضای سالم سیاسی و اقتصادی مناسب ایجاد کار برای نیروهای فعال کشور و رفع نیاز بازارهای عربی بوده‌اند. صنایع غذایی و پارچه‌بافی از بخشهای عمده صنایع کشور محسوب می‌شود، علاوه بر صنعت یاد شده صنایع تولید نوشابه، وسائل چرمی، صابون، آرایشی و دارویی، سوپرفسفات، باتری اتومبیل، شکر نیز مشغول به کارند.

و این در حالی است که تولیدات دیگر بخشهای صنعتی مانند معادن و صنایع شیمیایی از ارزش پائین‌تری برخوردارند. بیشترین مؤسسات صنعتی لبنان در شهرهای بزرگ متمرکز می‌باشند. تنها در حومه بیروت ۶۶٪ از مراکز تولیدات صنعتی تمرکز یافته‌اند. و بیش از ۲۱٪ از نیروی انسانی در بخش صنایع فعالیت می‌کنند.

صنایع عمده در لبنان شامل سیمان، تولید کاغذ، آهک خام، خواروبار، منسوجات، فرآورده‌های نفتی، مواد شیمیایی، جواهرات و محصولات فلزی باشد.

منابع طبیعی در این کشور نیز سنگ آهک، سنگ آهن، سنگ گچ و ماهیگیری است.

د) بخش انرژی

تولید برق در لبنان از چندین کارخانه حاصل می‌گردد. در رابطه با اکتشاف و استخراج نفت خام علیرغم حفاریهای انجام شده تاکنون نفتی در لبنان یافت نشده و دو پالایشگاه در لبنان وجود دارد که تقاضای بازار داخلی را تامین می‌کند.

صنعت توریسم

حدود یک چهارم در آمد لبنان از طریق جهانگردی تامین می‌گردد. تا قبل از جنگهای داخلی در لبنان سالیانه حدود ۲ میلیون جهانگرد از لبنان دیدار می‌کردند تا جایی که در سال ۱۹۷۴ (آخرین سال قبل از شروع جنگهای داخلی)، صنعت جهانگردی ۲۰٪ درآمدهای خارجی کشور را تامین می‌نمود.

مهمترین عواملی که سبب جذب توریسم به این کشور می‌شود عبارتند از:

- ۱- نزدیکی آن به اروپا و قرار گرفتن در کنار دریای مدیترانه
 - ۲- دریاچه ای برای ورود به کشورهای عربی برای غربیها
 - ۳- نزدیکی لبنان به اماکن مقدس موجود در فلسطین
 - ۴- چشم اندازهای زیبا و آفتاب درخشان
 - ۵- وجود اماکن باستانی بویژه در شهرهای بعلبک و بیلبوس
- مناطق صوفر، حمانا، فالوغا، بجمدون، عالیه، سوق الغرب و برمانا جزء مناطق مهم توریستی هستند.

راز بازرگانی از سال ۱۳۸۴ لغایت ۶ ماهه ۹۱

ارزش: هزار دلار

سال	۱۳۸۴	۱۳۸۵	۱۳۸۶	۱۳۸۷	۱۳۸۸	* ۱۳۸۹	* ۱۳۹۰	۶ ماهه ۱۳۹۱
صادرات	۴۳۶۶۹	۴۶۷۲۳	۵۳۳۰۶	۵۶۵۴۹	۷۴۰۲۷	۶۹۸۸۷	۷۷۶۳۳	۲۱۳۶۳
واردات	۲۵۷۵۵	۴۳۳۸۷	۶۶۳۷۵	۷۳۶۳۷	۸۷۵۸۲۰	۷۷۰۰۰	۴۳۵۱۰	۱۰۵۸۸
تراز تجاری	۶۹۱۴ (+)	+۳۳۳۳۵	-۱۳۰۶۹	-۱۷۰۸۸	-۱۳۵۵۵	-۷۱۱۳	+۳۴۱۲۳	+۱۰۷۷۵

ماخذ: آمار گمرک جمهوری اسلامی ایران

مهمترین اقلام صادراتی به لبنان در سال ۱۳۹۰

ارزش: هزار دلار

ارزش	نام کالا
۲۵۰۳۶	فرش و گلیم و شوماک
۲۷۵۹۰	انواع بسته
۲۵۱۸	سایر توتونها
۲۴۶۸	انگور خشک کرده
۱۱۷۶	مخمرهای فعال
۹۶۳	سایر شیر خشک صنعتی
۷۳۶	خرما
۴۸۱	کتاب و بروشور
۲۷۲	لوازم سر میز و آشپزخانه
۲۷۳	سایر لوله های مسی

ماخذ: آمار گمرک جمهوری اسلامی ایران

مهمترین اقلام وارداتی از لبنان در سال ۱۳۹۰

ارزش: هزار دلار

ارزش	نام کالا
۸۰۴۶	نخم سبزیجات
۵۱۶۷	کودها
۳۷۵۳	سایر قطعات گوشت بی استخوان یخ زده
۲۵۴۵	کتاب و بروشور
۲۴۸۵	علف کشتها
۱۷۹۶	کاکائو
۱۴۳۱	سولفات پتاسیم
۱۲۹۴	سایر ماشین آلات چاپ
۱۱۴۰	پوشش کف و دیوار
۱۱۱۱	دستگاههای موزدایی غیر از ریش تراش

جدول مبادلات تجاري بين جمهوري اسلامي ايران و لبنان
 طي سال هاي ۲۰۰۵ لغايت ۹ ماهه ۲۰۱۲

ارزش: هزار دلار

سال	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸	۲۰۰۹	۲۰۱۰	۲۰۱۱	۹ ماهه ۲۰۱۲
صادرات	۳۴۳۱۵	۴۹۷۷۲	۵۳۳۶۹	۵۹۵۱۰	۷۰۱۵۸	۶۸۵۱۵	۷۵۱۵۸	۴۰۷۶۰
واردات	۵۴۹۴۷	۴۴۹۷۹	۳۱۸۴۷	۹۷۶۴۳	۹۹۹۸۴	۷۴۳۸۶	۴۷۹۱۵	۱۷۰۱۷
تراز تجاري	-۲۰۶۳۲	-۴۷۹۳	+۲۰۵۲۲	-۳۸۱۳۲	-۲۹۸۲۶	-۵۷۷۱	۲۷۳۴۳	+۲۳۷۴۴

مبادلات بازرگاني لبنان با جهان

ارزش: ميليارد دلار

سال	۲۰۰۴	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸	۲۰۰۹	۲۰۱۰	۲۰۱۱
صادرات	۱/۸	۱/۸	۱/۷	۱/۶	۲/۳	۱/۵	۴	۱/۷
واردات	۸/۲	۹	۸	۹	۱۲/۳	۱۲/۱	۱۸	۱۷
تراز تجاري	- ۶/۴	-۷/۸	-۶/۳	-۷/۴	-۱۰	-۱۴/۵	-۱۴	-۱۵/۳

ماخذ: آنکتاد، ITC

مهمترین اقلام صادراتي لبنان به جهان

ارزش: ميليون دلار

ارزش	نام کالا
۳۶۷	مرواريد طبيعي و سنگهاي گرانبها
۲۵۰	آهن و فولاد
۱۲۱	تجهيزات الكتريكي
۹۶	مس و مصنوعات از مس
۸۴	محصولات شيميايي غير آلي
۶۷	ساير محصولات حيواني

ماخذ: ITC

مهمترین اقلام وارداتی لبنان از جهان

ارزش: میلیون دلار

ارزش	نام کالا
۳/۰۳۵	سوختهای معدنی
۱/۸۳۵	چدن و آهن
۱/۲۵۴	ماشین آلات و وسائل مکانیکی
۱/۳۰۷	وسائل نقلیه زمینی
۱/۱۱۸	مروارید طبیعی و سنگهای گرانبها
۸۷۸	تجهیزات الکتریکی
۸۲۷	محصولات دارویی

منابع

http://www.beirut_vacation

<http://www.Tpo.ir>